

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU VOLIKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 3

Tallinnas 10.06.2025, Tallinnas Sokos Hotel Viru konverentsikeskuses ja Teamsis
Algus kell 12.30, lõpp kell 13.40

Koosoleku juhataja: Urmas Klaas
Protokollija: Inga Köster

Volikogu koosolekule registreerus kohapeal 26 hääleõiguslikku esindajat ja nende asendajat.
Teamsis osales 10 esindajat, puudus 84 esindajat või asendajat.

OTSUSTATI kinnitada järgmine päevakord:

1. ELVL 2024. a eelarve täitmine

2. ELVL 2024. a majandusaasta aruande ja revisjonikomisjoni kontrollakti esitamine volikogule kinnitamiseks

Ettekandjad: tegevdirektor Veikko Luhala, nõunik Toomas Johanson (10 min)

Otsuse eelnõu: Kinnitada MTÜ Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2024. a majandusaasta aruanne

3. ELVL 2025. a eelarve nelja kuu täitmine

Veikko Luhala, nõunik Toomas Johanson (10 min)

Otsuse eelnõu: Võtta teadmiseks ELVL 2025. a nelja kuu eelarve täitmine

4. ELVL 2025. a lisaeelarve

Ettekandjad: tegevdirektor Veikko Luhala, nõunik Toomas Johanson (10 min)

Otsuse eelnõu: Kinnitada ELVL 2025. a I lisaeelarve

5. ELVL 2026. aasta liikmemaks

Ettekandjad: tegevdirektor Veikko Luhala, nõunik Toomas Johanson (30 min)

Otsuse eelnõu: Kinnitada 2026. aastaks liikmemaksu tõus 15% 2025. a koondsummast

6. Ülevaade 28.05 toimunud riigieelarve läbirääkimistest valitsuskomisjoniga

Ettekandjad: juhatuse aseesimehed Mihkel Juhkami, Urmas Klaas (20 min)

Otsuse eelnõu: Võtta informatsioon teadmiseks

Päevakorrapunkt 1

ELVL 2024. a eelarve täitmine

Veikko Luhala tutvustas 2024. a eelarve täitmist. Eelarves oli tuludeks vahendeid kavandatud 2 792 204 eurot, täideti summas 2 498 494 eurot, kuna erinevate mitmeaastaste projektide vahendid laekuvad viivitusega. Liikmemaksu laekus 899 234 eurot, nagu oli kavandatud. Kuludeks oli kavandatud 2 389 093 eurot, kulutati 1 995 062. Kokku hoiti majandamiskuludelt ja tööjõukuludelt ning projektide kuludelt.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 2

ELVL 2024. a majandusaasta aruande ja revisjonikomisjoni kontrollakti esitamine volikogule kinnitamiseks

Veikko Luhalaid tegi kokkuvõtte liidu 2024. aasta tegevusaruandest sh liidu tegevusprioriteetidest milleks on: riigieelarve läbirääkimised; eelnõude kooskõlastamine ehk õigusruumi parendamine ja võrgustikutöö liikmetega. Aruandega on võimalik tutvuda liidu kodulehel.

Revisjonikomisjoni nimel sai sõna Eve East, Toila vallavanem. Revisjon hõlmas liidu juhatuse, volikogu ja büroo tegevust 2024. aastal.

Bilansipäeva seisuga oli liidu arveldusarvel 2024. a lõpus 538 179 eurot, mida on võrreldud nii panga kui ka raamatupidamise andmetega. Nimetatud summa sisaldab riigipoolse sihtfinantseerimise jääke ja kohustuste katteallikaid kokku summas 137 042 eurot. ELVL 2024. aasta majandusaasta bilansimahuks kujunes kokku 899 982 eurot ja aruandeaasta tulemiks miinus -4 234 eurot. Negatiivse tulemi tingis peamiselt põhivara kulum.

Viimastel aastatel, sh 2021 kuni 2025 ei ole volikogu pidanud vajalikuks suurendada liikmemaksu ja täiendavad kulud on kaetud eelmiste perioodide raha jäägi arvelt.

Revisjonikomisjoni ettepanek volikogule on - kinnitada ELVL 2024. a majandusaasta aruanne.

Audiitor on samuti majandusaasta aruande üle vaadanud ja andnud oma heakskiidu.

Praeguse audiitoriga sõlmitud leping lõpeb 2025. aastal.

Aasta auditeerimine maksab 3 200 eurot. Uue audiitori leidmine on keeruline, sest audiitoreid on vähe ja enamus on tööga ülekoormatud. Liidu volikogu peab uue audiitori kinnitama septembris, vastasel juhul jääksime ilma audiitorita kuni 2026. aasta märtsini.

OTSUSTATI: (ühehäälselt) Kinnitada ELVL 2024. a majandusaasta aruanne ja revisjonikomisjoni kontrollakt.

Päevakorrapunkt 3

ELVL 2025. a eelarve nelja kuu täitmine

Veikko Luhalaid andis ülevaate liidu 2025. a eelarve täitmisest.

Planeeritud tulude maht oli kokku 2 877 260 eurot, millest 4 kuuga täideti 1 186 450 eurot ehk 37,58 % kavandatud mahust.

Rahalisi vahendeid koos ületuleva arvestusliku vaba jäägiga planeeriti kokku 3 157 260 eurot, millest 4 kuuga täideti 40,98%.

Kavandatud kulude mahuks oli 3 060 432 eurot, millest täideti nelja kuuga 757 999 eurot ehk 24,77%.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 4

ELVL 2025. a lisaeelarve

Veikko Luhalaid tutvustas 2025. a lisaeelarvet.

Käesoleva lisaeelarvega suurenevad eelarve tulud 496 131 euro ehk 17,24% võrra, moodustades kogumahuks 3 373 391 eurot.

Lisaeelarvega suureneb 2025. aasta eelarve kulude maht 472 393 euro võrra, mis teeb kokku 3 532 825 eurot.

Väheneb riigieelarvest saadav tegevustoetus välissuhetele. INTERREG-i projekt „ClimaResponse“ kestab aastani 2028 ja 2025. aasta toetus tegevuste läbiviimiseks on väiksem kui algselt kavandati.

Projekti „Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil“ rahastuse suurenemine on seotud partnerite eelarvete korrigeerimisega, lähtuvalt kinnitatud 2025. aasta tegevuskavadest. Eelarve suureneb ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist saadud toetuse osas IKT väikearenduste tegemiseks. Tulude all kajastuvad ka eelmise perioodi ületulevad jäägid.

OTSUSTATI: (ühehäälselt) Kinnitada ELVL 2025. a lisaeelarve

Päevakorrapunkt 5

Eesti Linnade ja Valdade Liidu uue liikmemaksu mudeli tutvustus

Lauri Luur tegi kokkuvõtte aruteludest, mida on kolm aastat peetud liidu liikmemaksu mudeli teemal.

Liikmemaksu arvestamise aluste valemi kinnitas liidu üldkoosolek 9. aprillil 2025. Seda saame tutvustada uuele üldkoosoleku ja volikogu koosseisule 2026. aasta kevadel.

Kuna liidu jätkamine praeguses eelarve mahus ei ole võimalik ega jätkusuutlik, siis juhatuse poolt on täna ettepanek volikogule, et liikmemaksu kasvaks 2026. aastal 15% 2025.a koondsummas.

Lauri Luur näitas liikmemaksu tabelit, milles olid välja toodud 2026. a liikmemaksu numbrid omavalitsuste lõikes. Enamikul jääb uue mudeli järgi arvestatud liikmemaks sarnaseks eelnevaga, osadel ka väheneb. Liikmemaks tõuseb mõnevõrra neil, kus omavalitsused ühinesid. Uue mudeli rakendamise eesmärk oli, et liikmemaks tekitaks kõigile võrdsema olukorra.

Lõplikud numbrid omavalitsuste lõikes kujunevad siis, kui 2026.a alguses selguvad statistilised andmed elanike arvust omavalitsuste lõikes.

Veikko Luhlaid tutvustas Tallinna linna taotlust liikmemaksu erisuse osas.

2026. aasta osas soovib Tallinn, et liikmemaks jääks 2025. a tasemele + 15% kasvu.

Lauri Luur täpsustas, et hetkel saame kinnitada erandeid ühe aasta põhiselt sh Tallinna erisuse ja liikmemaksu kogusumma kasvuprotsendi.

Veikko Luhlaid tutvustas juhatuse ettepanekut, et kuna tänasel volikogu koosolekul ei ole hääletamiseks piisavalt suurt kvoorumit, siis toimuks liikmemaksu tõusu hääletamine elektrooniliselt. Selle valmistab ette liidu büroo ja saadab vajaliku info kõigile esindajatele personaalselt.

OTSUSTATI: (ühehäälselt) Juhatuse ettepanekul saata bürool kõigile liidu volikogu esindajatele liikmemaksu materjalid tutvumiseks ning teha ettepanek digitaalseks hääletamiseks 2026.a liikmemaksu 15%-lisest tõusust 2025. a kogusummast ning Tallinna 2026. a liikmemaksu suurenemisest 15% 2025. a summast.

Päevakorrapunkt 6

Ülevaade 28.mail toimunud riigieelarve läbirääkimistest valitsuskomisjoniga

Urmas Klaas andis lühiülevaate eelarveläbirääkimistest ja Andres Laisk tutvustas ELVL ettepanekuid ning valitsuskomisjoni seisukohti.

Seadusandlikud muudatused:

1. Laenukoormuse piirmäärade baastaseme üleminekuperioodi pikendamine ning põhitegevuse tulemiga seotud kõrgemate tasemete lubamine püsivalt.

***Valitsuskomisjoni seisukoht:** Koalitsioonileppes on kokku lepitud kohalike omavalitsuste laenuvõtmise võimaluste laiendamine. Netovõlakoormuse reegli muudatus arutatakse läbi eelarve läbirääkimiste rahanduse töörühmas.*

2. Personaalse riigi eesmärkidest lähtuvalt kaasata omavalitsused õigusraamistiku korrastamisse, et luua ühiselt mõistetavad alused andmetöötluks ning infosüsteemide ühildamiseks riigiinfosüsteemidega.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Arutelu eeldatavalt juunis.

3. Maamaksuseaduse muutmine, mis võimaldab maksustada põllu- ja metsamaad erineva määraga.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettepanek on analüüsimisel.

Rahastamiskorralduse muudatused:

1. Toetusfondi vahendite (v.a õpetajate töötasu) üleviimine tulumaksubaasi.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettepanek on analüüsimisel. Arutelud jätkuvad eelarveläbirääkimiste töörühmades.

2. Koolilõuna toetuse suurendamine juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.

Valitsuskomisjoni seisukoht: HTM-il on kavas koolilõuna põhikooli osa toetus suunata tulubaasi ning seetõttu toetust ei suurendata.

3. Muuta õpetajate töötasu rahastamise põhimõtteid, tõstes metoodikas erituge saavate laste arvestusaluse koefitsienti 5-le.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Ettepanek on koefitsienti mitte suurendada. Kui eritoe koefitsienti tõsta 5-le, oleks tööjõukulude lisavajadus 9,3 mln eurot. Hetkel näeme leevendava meetmena diferentseerimiskomponendi suurendamist, mille vahendeid on võimalik kasutada ka tugispetsialistide töötasu katteks. Prioriteediks on suurendada diferentseeritavat osa 2026. aastal 22%-ni 2027. aastal 23%-ni ja 2028. aastal 24%-ni.

4. Teedehoolduse toetuse suurendamine juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Toetusfondi tulubaasi üleviimise arutelud on käimas ning tutvustatakse teede ja transpordi töörühma sügisesel koosolekul.

5. Kriisikindluse tagamisel uute ülesannete täitmiseks tagada omavalitsustele tulumaksubaasi täiendav tulumaksu %-i tõus.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Siseministerium eraldab omavalitsustele järgmise kolme aasta jooksul (perioodil 2025-2027) 2,25 miljonit eurot meetmest „Omavalitsuste kriisivalmiduse tõstmine“ vajaliku ekspertiisi ja tööjõu kaasamiseks, toetamaks hädaolukorra seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse kasvavat rolli. Toetus ühe KOV üksuse kohta on 9493 eurot aastas (kõigile võrdselt). Toetust antakse iga aasta ühekordselt, 2025.aastal on toetus välja makstud.

Muud finantseerimisküsimused

1. Investeeringute meetmed tagamaks omavalitsuste investeerimisvõime, mh aitaks kaasa kliimaeesmärkide täitmisele ja võimaldaks rekonstrueerida eelkõige suuremamahulisi objekte jõukohase kaasfinantseerimise komponendiga.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Info võetud teadmiseks.

2. Investeeringute meetmed aitamaks kaasa sodeveejuhtimise probleemide lahendamisele. Vastav valdkond on olnud pikka aega tähelepanu alt väljas ning muutuvad kliimaatilised tingimused tekitavad aina enam väljakutseid, millega ainult omavalitsuse tasandil ei ole jõukohane tegeleda.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Nõustume ELVL-i esitatud ettepanekuga.

3. Investeeringu meede piirkondliku tähtsusega või omavalitsuste omavahelises koostöös rekonstrueeritavate või uute spordi/kultuuriobjektide ehitamiseks ning arendamiseks.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Kultuuriministeriumi poolelt esitati vastavad selgitused riigieelarve võimalustest ning võimalikest lahendusalternatiividest.

Olulise mõjuga poliitikameetmete algtamine

1. Erihoolekande teenuste süsteemse rahastamismudeli, sh teenuskohtade loomine.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Sotsiaalkindlustusamet (SKA) viib 2025. aastal läbi erihoolekande teenuste järjekorra analüüsi, mille tulemusel valmib visioon ja konkreetne tegevuskava.

2. Luua programm, mis ühendab riigi (sh KOV) süsteemide AI-ajastamise (süsteemide ja teenuste ümberehitamine tehisintellekti abil), inimeste oskuste tõstmise ja eetilise tehnoloogia tagamise, muutes Eesti juhtivaks digiriigiks, kus AI teenindab kodanikke.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Arutelu eeldatavalt juunis.

3. Veereformi läbiviimisel arvestada kohalike omavalitsuste tegelike vajadustega ja kaasata esindused sisulisse arutellusse.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Kohalike omavalitsuste tegelike vajaduste selgitamiseks ja võimalusel arvestamiseks on kaasatud ja kaasatakse jätkuvalt KOV-e aktiivselt veereformi ettevalmistavatesse tegevustesse ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse muutmise seaduse eelnõu VTK ja eelnõu enda koostamisse.

4. Liikuvusreformi läbiviimisel arvestada kohalike omavalitsuste tegelike vajadustega ja kaasata esindused sisulisse arutelusse.

Valitsuskomisjoni seisukoht: Info võetud teadmiseks.

Üldine tähelepanek

1. Korrigeerida toimetulekupiiri arvestamise aluseid ja tõsta toimetulekupiiri selliselt, et sellega oleks võimalik tagada inimväärne toimetulek

Valitsuskomisjoni seisukoht: Sotsiaalministeerium on koalitsioonikõneluste raames esitanud valitsusele ettepaneku toimetulekupiiri tõsta. Kehtiv toimetulekupiir jääb alla absoluutse vaesuse piiri ehk elatusmiinimumi ega kata inimeste esmavajadusi.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/
Urmas Klaas
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Inga Köster
protokollija